

ÖZET: Akademik personel hakkında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 68/B maddesi hükmünün uygulanıp uygulanmayacağı hk.(26/12/2016-7545)

Üniversitenizde 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu kapsamında istihdam edilen akademik personel hakkında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 68/B maddesi hükmünün uygulanıp uygulanmayacağı hususunda görüş talep eden ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 68/B maddesinde "*Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı ile Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfı hariç, sınıfların 1, 2, 3 ve 4 üncü derecelerindeki kadrolarına, derece yükselmesindeki süre kaydı aranmaksızın, atanmasındaki usule göre daha aşağıdaki derecelerden atama yapılabilir.*

Ancak, bu şekilde bir atamanın yapılabilmesi için ilgilinin;

a) 1 inci dereceli kadrolardan ek göstergesi 5300 ve daha yukarıda olanlar için en az 12 yıl,

b) 1 inci ve 2 nci dereceli kadrolardan ek göstergesi 5300'den az olanlar için en az 10 yıl,

c) 3 üncü ve 4 üncü dereceli kadrolar için en az 8 yıl, hizmetinin bulunması ve yükseköğrenim görmüş olması şarttır. Dört yıldan az süreli yükseköğrenim görenler için bu sürelere iki yıl ilave edilir. Bu sürelerin hesabında; 8/6/1984 tarihli ve 217 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesi kapsamına dâhil kurumlarda fiilen çalışılan süreler ile Yasama Organı Üyeliğinde, belediye başkanlığında, belediye ve il genel meclisi üyeliğinde, kanunlarla kurulan fonlarda, muvazzaf askerlikte, okul devresi dâhil yedek subay lıkta ve uluslararası kuruluşlarda geçen sürelerin tamamı ile yükseköğrenim gördükten sonra özel kurumlarda veya serbest olarak çalıştıkları sürenin; Başbakanlık ve bakanlıkların bağlı ve ilgili kuruluşlarının müsteşar ve müsteşar yardımcıları ile en üst yönetici konumundaki genel müdür ve başkan kadrolarına atanacaklar için tamamı, diğer kadrolara atanacaklar için altı yılı geçmemek üzere dörtte üçü dikkate alınır." hükmü yer almaktadır.

2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun "*Öğretim elemanlarının sınıflandırılması*" başlıklı 3 üncü maddesinde, "*Bu sınıf, profesörler, doçentler ve yardımcı doçentlerden oluşur.*

a) Profesörler, profesör kadrosuna atandıkları tarihi izleyen aybaşından itibaren birinci derecenin,

b) Doçentler, doçent kadrosuna atandıkları tarihi izleyen aybaşından itibaren üçüncü derecenin,

c) Yardımcı doçentler, yardımcı doçent kadrosuna atandıkları tarihi izleyen aybaşından itibaren beşinci derecenin,

İlk kademe aylığını alırlar.

Yukarıdaki (a), (b) ve (c) bentlerine göre üst dereceye atananlar, bu dereceleri kazanılmış hak olarak aldıktan sonra geçirecekleri her yıl için bir kademe ilerlemesinden yararlanırlar.

B) Öğretim görevlileri ve okutmanlar sınıfı:

Bu sınıf, öğretim görevlileri ile okutmanlardan oluşur.

C) Öğretim yardımcılığı sınıfı :

Bu sınıf, araştırma görevlileri ile uzman, çevirici ve eğitim - öğretim planlamacılarından oluşur.

Öğretim görevlileri, okutmanlar ve öğretim yardımcılarının giriş dereceleri (657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 36 ncı maddesinin "Ortak Hükümler"i ile getirilen kademe ilerlemesi ve derece yükselmesine ilişkin hükümleri hariç) Devlet Memurları Kanunu hükümleri uyarınca öğrenim niteliğine ve süresine göre tespit edilecek kazanılmış

hak aylık derece ve kademelerine iki derece eklenmek suretiyle belirlenir." hükmü, "Öğretim elemanlarının görev aylıkları" başlıklı 4 üncü maddesinde "Öğretim elemanlarının bu Kanunun 3 üncü maddesine göre tespit edilen görev aylıkları kazanılmış hak teşkil etmeyip, aylık ödemelerine esas tutulur ve bu Kanun kapsamından çıkmaları halinde dikkate alınmaz.

Öğretim üyelerinden 3 üncü maddenin (A) bendinde gösterilen kadrolara atandıkları tarihte kazanılmış hak aylık dereceleri unvanları için öngörülen giriş derecelerinin üzerinde olanlar ile bu kadrolara derece yükselmesi suretiyle ulaşanlar hakkında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 161 inci maddesi uygulanır ve kazanılmış hak aylıkları başlangıç derecelerinin ileri kademelerine gelenlerin aylıkları, bu kademeler üzerinden ödenir. Bunların başarılı geçen hizmet süreleri, kazanılmış hak derecelerinde kademe ilerlemesi yapılmak suretiyle değerlendirilir." hükmü, "Derece yükseltilmesi" başlıklı 7 nci maddesinde "Öğretim elemanları;

a) Yüğelebilecekleri derecede aynı unvanla boş bir kadronun bulunması,

b) Derecesi içinde en az üç yıl bulunmuş ve bu derecenin üçüncü kademe aylığını bir yıl fiilen almış olmaları,

c) Bu süre içinde olumlu sicil almış bulunmaları,

Şartıyla bir üst dereceye yükseltilebilirler." hükmü, "Kademe ilerlemesi" başlıklı 8 inci maddesinde; "Öğretim elemanlarının kademe ilerlemesi, buldukları kademede en az bir yıl çalışmış ve olumlu sicil almış olmalarına ve aynı derecede derlenebilecek bir kademenin bulunmasına bağlıdır.

Kademe ilerlemesi, ilgililerin hak kazandıkları tarihten geçerli olmak üzere yapılır." hükmü, "Uygulanacak diğer kanun hükümleri" başlıklı 20 nci maddesinde ise, "Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümleri uygulanır." hükmü yer almaktadır.

Ayrıca, Danıştay 8. Dairesinin 09/02/2005 tarihli ve E.2004/1141. K:2005/552 sayılı Kararında "2914 sayılı Yasanın yardımcı doçentlerin de aralarında bulunduğu öğretim elemanlarının derece yükselmesini de düzenleyen özel Yasa hükmünde olduğu açık olup, davacının öncelikli olarak tabii olduğu Yasa 2914 sayılı Yasadır. Bu Yasanın 3. ve 7. maddelerinde de yardımcı doçent, doçent ve profesör kadroları için kadro dereceleri ayrı ayrı gösterilmiş, derece yükselmelerinin ne şekilde olacağı açıklanmış, unvanlı kadroların başlangıç derecesi (bir üst unvanın alt sınırı şeklinde) açıkça düzenlenmiş ve unvana bağlı kadronun değişmemesi halinde kademe ilerlemesi imkanı da getirilmiştir. Artık "Kanunda hüküm bulunmayan bir hal"den söz edilmesi mümkün olmadığından 657 sayılı Yasa hükümlerinin kıyasen uygulanmasının söz konusu olamayacağı" denilmektedir.

Yukarıda yer verilen hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, öğretim elemanlarının başlangıç derecelerinin 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanununun 3 üncü maddesinde ayrı ayrı gösterilmesi, derece yükselmesinin ve kademe ilerlemesinin ne şekilde olacağının ise mezkur Kanunun 7 nci ve 8 inci maddelerinde açıklanması sebebiyle; mezkur Kanunun 20 nci maddesine istinaden 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 68/B hükmünün uygulanmasının mümkün bulunmadığı mütalaa edilmektedir.